

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Markéta Bednarzová. Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785, financovaného z ESF a státního rozpočtu ČR. Provozováno Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze.

Pracovní list: Jméno růže

Mniši se rozesmáli a Jorge se rozzuřil: „Zavlékáte mě spoluhratry do pošetilostí. Já vím, že u františkánů je zvykem získávat si přízeň lidu podobnými hloupostmi, ale tyto hříčky správně vystihuje verš, který jsem zaslechl od jednoho vašeho kazatele: tum podex carmen extulit horridulum.“

Důtka byla příliš silná. Vilém byl sice opovázlivý, Jorge ho však obvinil, že vypouští prdy z úst. V duchu jsem se ptal, zda tato ostrá odpověď starého mnicha neznamená, že máme opustit skriptorium. Vilém, před chvílí tak bojovný, rázem velice zkontroloval.

„Prosím za odpuštění, ctihodný Jorge,“ řekl. „Má ústa zradila mé myšlenky, nechtěl jsem se vůči vám zachovat neuctivě. Co jste říkal, je možná správné, a já jsem se mýlil.“

Jorge kvitoval tento akt zdvořilé pokory zachroptěním, které mohlo znamenat uspokojení stejně jako odpuštění, a nezbylo mu než vrátit se na své místo a mniši, kteří se k nám během diskuse jeden po druhém přiblížili, se rovněž vraceli ke svým pracovním stolům. Vilém poklekl u Venantiova stolu a přehraboval se v poličce. Pokornou odpovědí si získal pár vteřin klidu. A to, co během nich spatřil, ho přimělo k pátrání v noci, která měla nastat.

Bylo to opravdu ale jen pár vteřin. Vzápětí k němu přišel Bengt pod záminkou, že když si přišel poslechnout rozhovor s Jorgem, zapomněl na stole pero, a pošeptal mu, že by s ním naléhavě potřeboval mluvit a že se sejdou za lázněmi. A dodal, aby raději odešel první, že za ním hned přijde.

Vilém na okamžik zaváhal, ale pak zavolal Malachiáše, který od svého stolu u katalogu sledoval všechno, k čemu tu došlo, a poprosil ho jménem mandátu, který mu opat udělil (a tuto svou výsadu náležitě zdůraznil), aby někoho postavil na stráž k Venantiovu stolu, neboť považuje za užitečné pro své pátrání, aby se ke stolu nikdo nepřiblížil, dokud se nevrátí. Řekl to nahlas, protože tak přiměl nejen Malachiáše, aby střežil mnichy, ale i mnichy, aby střežili Malachiáše. Knihovník nemohl než souhlasit a Vilém odešel a já s ním.

Jak jsme procházeli zahradou a blížili se k lázním, které stály hned u špitálu, Vilém poznamenal:

„Podle všeho se mnoha mnichům nezamlouvá, že bych se mohl zmocnit něčeho, co je na Venantiově stole nebo pod ním.“

„Co by to mělo být?“

„Zdá se, že to nevědí ani ti, kterým se to nezamlouvá.“

„Bengt tedy nemá, co by nám pověděl, a jenom nás vzdaluje od skriptoria?“

„To se brzy dozvíme,“ řekl Vilém. Bengt opravdu za chvíli přišel.

(ECO, Umberto. *Jméno růže*. Praha: Nakladatelství Josefa Šimona, 1994. s. 113 – 114)

Interpretace ukázky:

1. Čím začíná ukázka? Charakterizujte vztah Viléma a Jorgeho plynoucí z dané situace.
2. Jaká byla reakce mnichů na diskuzi? Co si myslíte o Jorgeho reakci?
3. Jaký mají k sobě vztah Vilém s vypravěčem?
4. Jakou práci Vilém vykonává?
5. Co vše se o Vilémovi dozvídáme z ukázky?

6. Jaký je pravděpodobný Bengtův úmysl?
7. Jakým způsobem zajistil Vilém Venantiův stůl?
8. Najděte v ukázce slova, která znamenají:
 - a) písářská dílna
 - b) vzít na vědomí
 - c) plná moc, pověření

Jméno růže:

1. Kdy a kde se děj odehrává?
2. O jaký žánr se jedná?
3. Určete hlavní a vedlejší dějové linie.
4. Jak je dílo členěno?.
5. Jaká je jeho kompozice?
6. Charakterizujte jazykovou stránku díla.
7. Z jakých oborů čerpá autor pro toto dílo?
8. O jaký umělecký směr se v případě *Jména růže* jedná? Jak se tento směr v díle projevuje?
9. Jmenujte další autory tohoto uměleckého směru.
10. Co je to koncepce tzv. otevřeného díla?
11. Znáte další autorova díla?